TERVEZŐK A SÖTÉT OLDALON

Dr. Abonyi-Tóth Andor, ELTE IK MOT

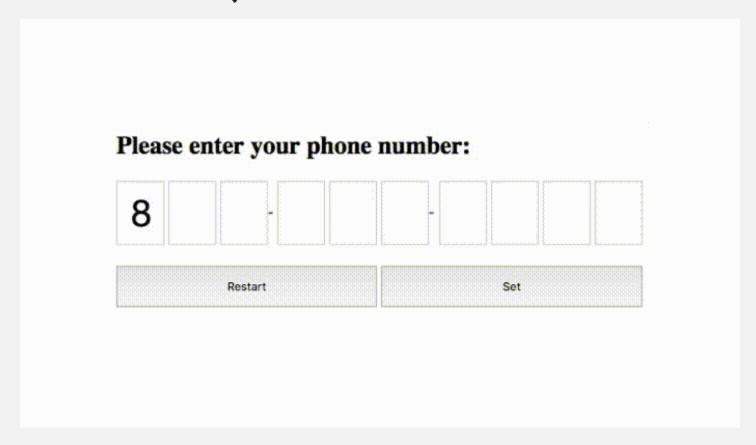
DARK PATTERN FOGALMA

- Olyan felhasználói felület, melyet azzal a céllal hoztak létre, hogy becsapja a felhasználókat annak érdekében, hogy megtegyenek valamit, amit különben nem tennének meg.
- Néhány designer szándékosan manipulálja a felhasználóit, hogy azok megtegyenek egy ilyen dolgot. Ennek érdekében becsapják, elfárasztják, összezavarják vagy megszégyenítik az embereket.

Forrás: http://blog.webshark.hu/2018/06/07/sotet-megoldasok-webdesignban/ (Szerző: Németh Krisztián)

A SÖTÉT MEGOLDÁSOK NEM AZT JELENTIK, HOGY A BEVETT TERVEZÉSI MINTÁKAT TELJESEN ELLENTÉTESEN HASZNÁLJUK!

Ha a sátán webfejlesztő volna...

Ha a sátán webfejlesztő volna...

Ha a sátán webfejlesztő volna...

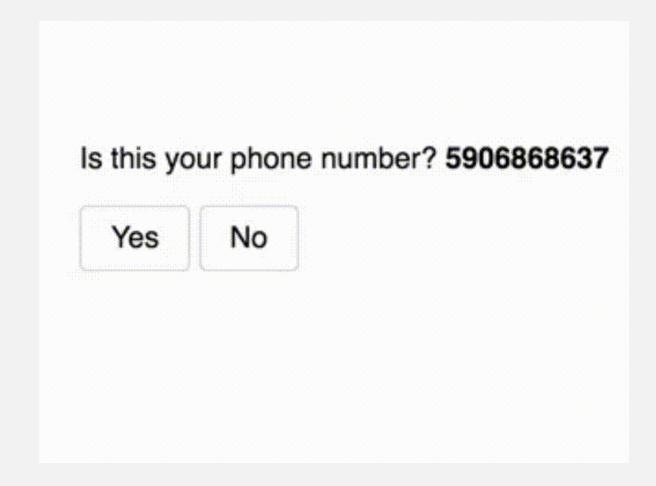
backward forward

3.141592653589793238462643383279502884197169399375
564823378678316527120190914564856692346034861045432664821339
627495673518857527248912279381830119491298336733624406566430
923542019956112129021960864034418159813629774771309960518707
235378759375195778185778053217122680661300192787661119590921

Ha a sátán webfejlesztő volna...

Ha a sátán webfejlesztő volna...

NEGATÍV MINTÁK ÉS SÖTÉT MINTÁK

Negatív minta

- Nem működik
- Nem termel hasznot
- Egyszerűen rossz design
- Gyenge megvalósítás
- Könnyen azonosítható
- Sohasem szándékos

Sötét minta

- Működik (a saját módján)
- Hasznot termel (valakinek)
- Kiaknázza az ember gyengeséget
- Odafigyeltek a megvalósításra
- Nehéz azonosítani
- Nem mindig szándékos

DARK PATTERN FOGALMA

- A sötét megoldások kihasználják a pszichológiára építő designelveket (a felhasználó kárára)
- A design inkább arra van optimalizálva, hogy átverje a felhasználót

Forrás: http://blog.webshark.hu/2018/06/07/sotet-megoldasok-webdesignban/ (Szerző: Németh Krisztián)

MIÉRT?

- Teljesítménymutatók agresszív növelése
 - Több kattintás
 - Több feliratkozás
 - Több eladás
- Profit
- Kapzsiság
- A siker szemellenzős felfogása

MIÉRT ÉRDEMES ERRŐL BESZÉLNI?

- Ha ismerjük a trükköket, védekezhetünk is!
- Tömegesen megszégyeníthetjük a vállalatokat, hogy hagyjanak fel a "piszkos trükkök" alkalmazásával
- Mert érdekes a mögöttes pszichológia
- Mert szórakoztató...
 (persze, csak ha nem a mi bőrünkre megy)

TIPIKUS "PISZKOS TRÜKKÖK"

DARK PATTERNS

UX Knowledge Base Sketch #29

DARK PATTERNS ARE

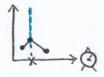
TRICKS

FINE LINE BETWEEN INFLUENCING USERS' BEHAVIOR AND TRICKING THEM!

THAT MAKE THE USERS DO THINGS THEY DID NOT MEAN TO. DARK PATTERNS (AN WORK IF SOMEONE IS LOOKING FOR SHORT-TERM RESULTS.

USING DARK PATTERNS HAS A NEGATIVE IMPACT IN THE LONG-TERM

ONLY INITIAL SUCCESS, NOT SUSTAINABLE

USERS WILL SWITCH TO MORE ETHICAL PRODUCTS (SERVICES

THE MOST COMMON TYPES

FORCED CONTINUITY

FREE TRIAL -> CHANGES
TO A PAYING SCHEME WITHOUT
WARNING

ROACH MOTEL

THE START IS EASY (SIGNUP/SUBSCRIPTION), RUITING IS HARD

GROWTH HACKING THROUGH SPAMMING

YOU BECOME THE SPAMMER WITHOUT KNOWING IT

DELIBERATE MISDIRECTION

FOCUSING THE USERS'ATTENTION ON THE MORE EXPENSIVE OPTION, HIDING THE CHEAPER WAY

OBSCURED PRICING

MAKING IT HARD TO COMPARE THE PRICES

SNEAK INTO BASKET

A RANDOM ADDITIONAL THEM APPEARS IN YOUR BASKET (WITHOUT YOUR CONSENT)

BAIT & SWITCH

USE A CONVENTION, PATTERN IN A WAY TO MAKE THE USER FALSELY ASSUME SOMETHING

DISGUISED ADS

AN AD LOOKING LIKE ANOTHER TYPE OF CONTENT / NAVIGATION

ROADBLOCK

A POP-UP INTERRUPTS YOUR INTENDED ACTION

HIDDEN COSTS

AT THE CHECKOUT, A NEW, UNEXPECTED COST APPEARS

PRIVACY ZUCKERING

SHARING MORE PRIVATE INFO

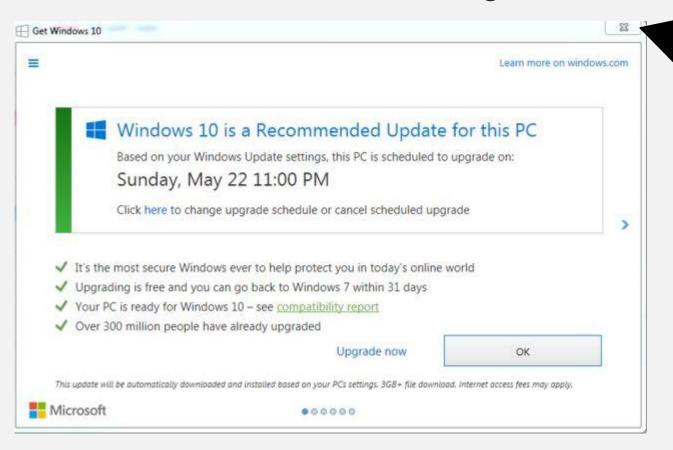
MISINFORMATION

E.G. CONFUSING LCOLDR, CONTRAST LLANGUAGE

TRICK QUESTIONS

CHECK BOX TREACHERY Egy konvenciót, mintát úgy használunk fel, hogy a felhasználót

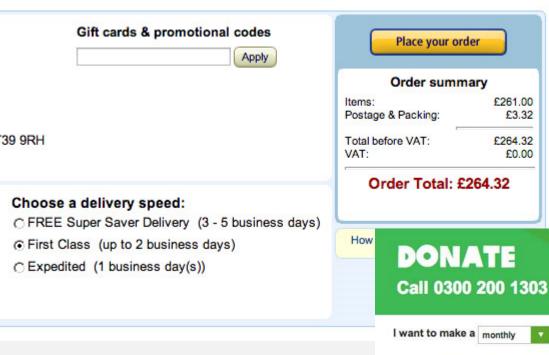
félrevezessük. Más történik, mint a megszokott...

Az ablak bezárásával is frissítjük az operációs rendszert.

FÉLREVEZETŐ ALAPÉRTELMEZÉSEK

Default settings

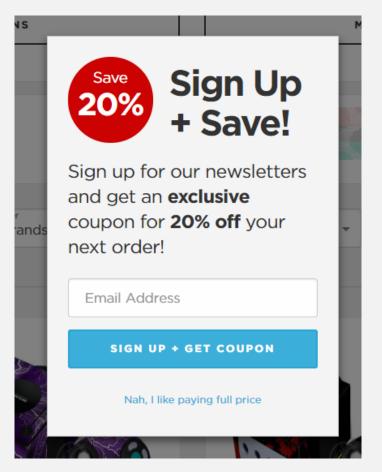
Az alapértelmezett beállításoknál nem a felhasználói igényeket veszik figyelembe, hanem a profitot.

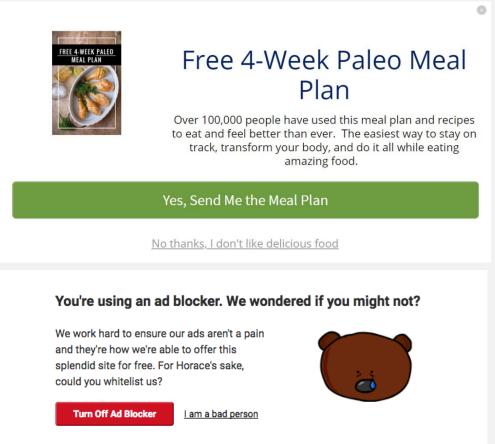

KELLEMETLEN ÉRZÉST KELTŐ MEGFOGALMAZÁSOK

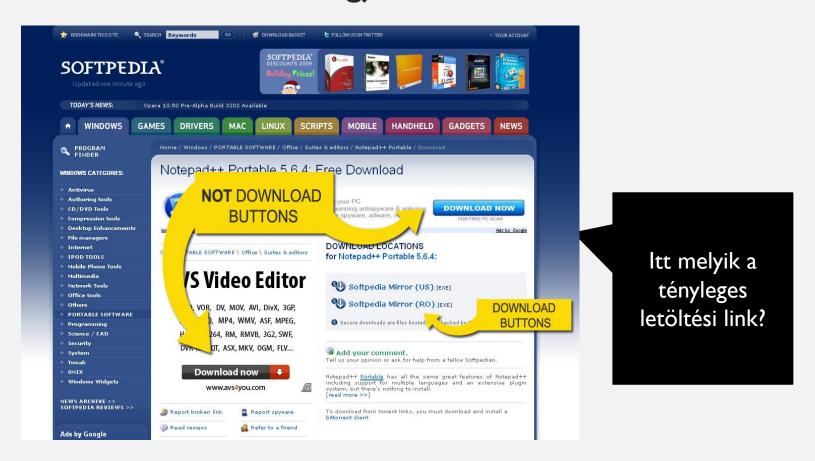
Confirmshaming

A "Nem élek vele" opció megfogalmazása bűntudatot, kellemetlen érzést kelt.

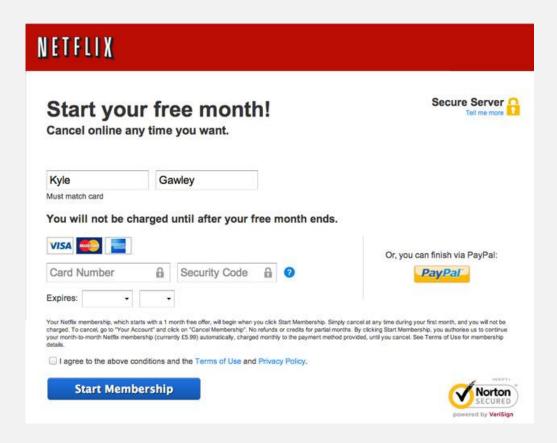

 A hirdetés tartalomként vagy éppen navigációs elemként történő megjelenése.

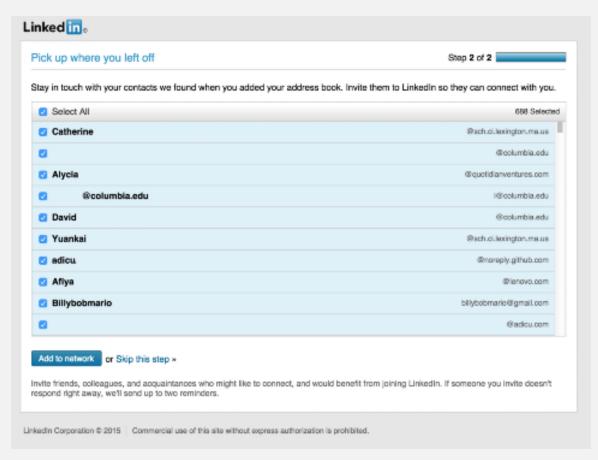

Forrás: http://blog.webshark.hu/2018/06/07/sotet-megoldasok-webdesignban/

 Sok esetben az ingyenes próbaidőszak egy díjfizetéses konstrukcióvá változik.

 A közösségi média elérhetőséget arra használják, hogy az ismerősöknek SPAM-et küldjenek (a nevünkben).

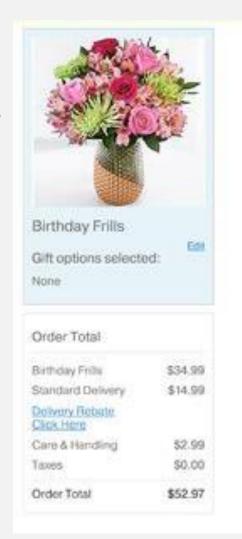

Amikor azt írják, hogy "Hozzáadás a hálózathoz" valójában azt értik alatta, hogy "688 email elküldése".

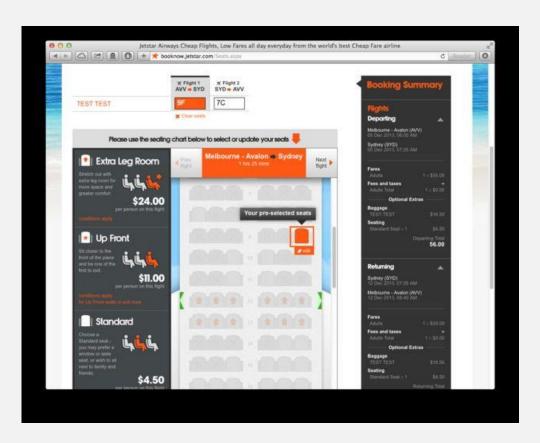
- Olyan plusz díjak jelennek meg a kosaradban a vásárlási folyamat legvégén, amelyekről korábban szó nem volt.
- A kuponkódot ugyan beírhatod, azonban a vásárlási folyamat során a kapott kedvezmény mégis eltűnik.

Jegyek adatai:

Földszint jobb 11. sor 1. szék - 3 950 Ft + 279 Ft kényelmi díj Földszint jobb 11. sor 2. szék - 3 950 Ft + 279 Ft kényelmi díj Földszint jobb 11. sor 3. szék - 3 950 Ft + 279 Ft kényelmi díj

 A design azt célozza, hogy a felhasználót eltérítse valamely irányból, hogy egy másik dologra figyeljen fel.

A jetstar légitársaság oldalán az extra helyfoglalás funkcióból alig észrevehető módon lehet csak kilépni.

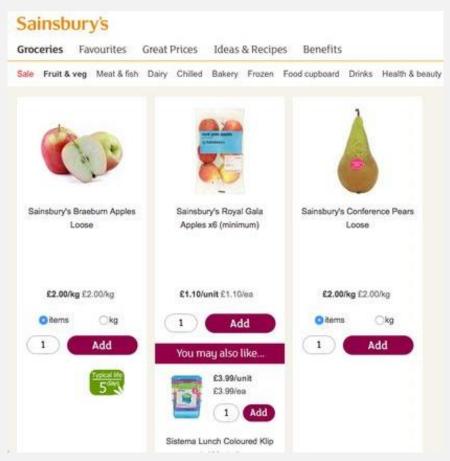
A helyfoglalás viszont 5\$.

4000 járat/hét, 208000 járat/év, a bepalizott emberek jó kis profitot termelnek a cégnek.

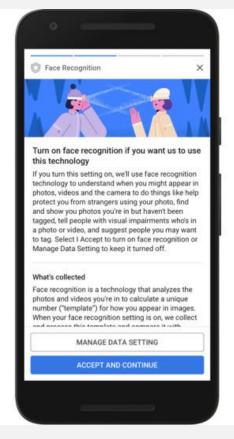
TERMÉK ÖSSZEHASONLÍTÁS MEGNEHEZÍTÉSE

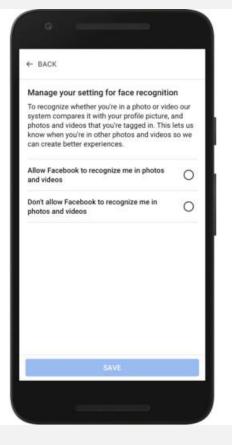
Price comparision prevention

 A cél, hogy a felhasználók nehezebben tudják megállapítani, melyik termék a jobb vétel

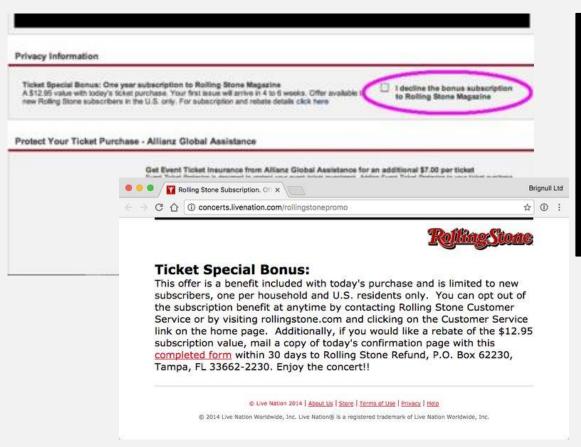

A termékeknél nincs feltüntetve a kilónkénti egységár,, nehogy össze lehessen hasonlítani a termékeket. Több adatot szolgáltat a felhasználó magáról, mint amennyit valójában szeretett volna

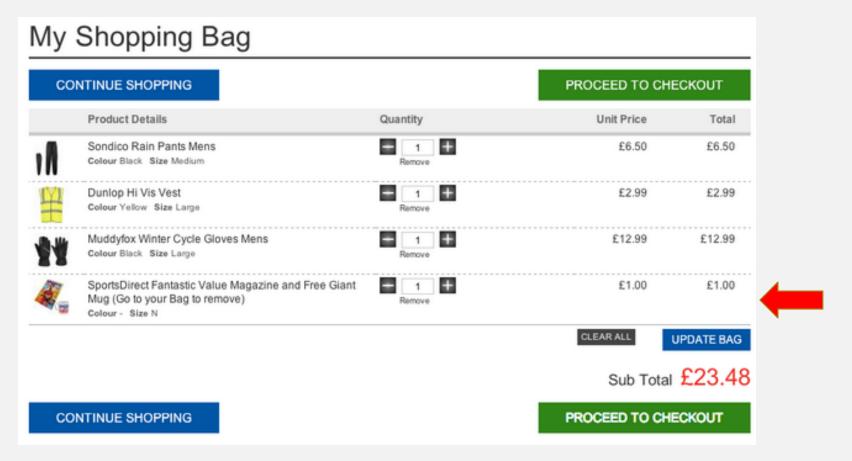
A Facebook használati feltételeknél jó ha megnézzük, milyen rejtett beállítások vannak (pl. arcfelismerés a fényképeken), mielőtt elfogadjuk a feltételeket! A felhasználók könnyen kerülhetnek olyan helyzetbe, amelyből nem (vagy nagyon nehezen) tudnak kiszállni

Jegyvásárlás során a jelölőnégyzetet be kellene jelölni ahhoz, hogy NE legyen előfizetése egy magazinra.

Amikor észrevesszük már késő, csak postai úton, aláírva lehet lemondani.

 Olyan termék kerül a kosárba, amelyet a felhasználó nem is szándékozott megvásárolni.

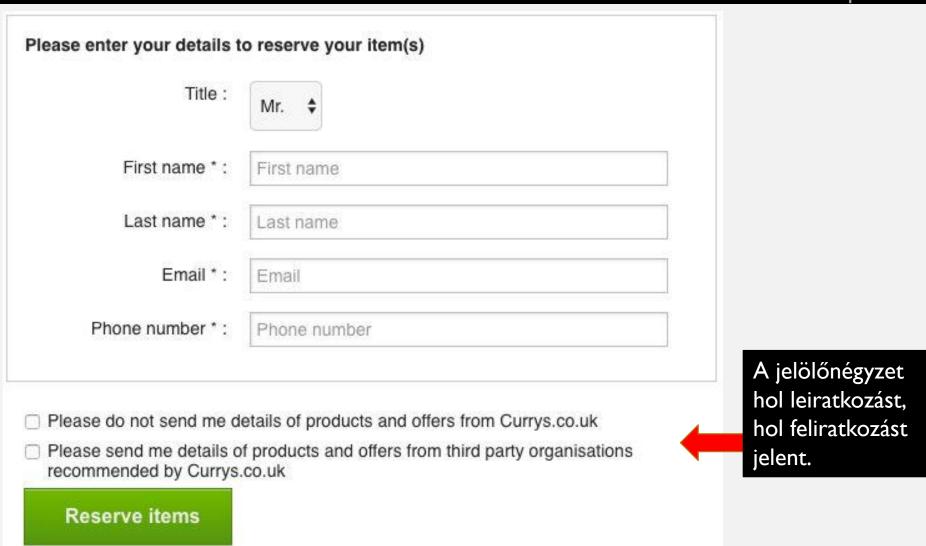
MEGTÉVESZTŐ MEGFOGALMAZÁS

Deceptive copywriting

A megtévesztő megfogalmazással összezavarják a felhasználókat. Ilyen például a dupla tagadás. A jelölőnégyzet egy pozitív visszajelzést jelentene (egyetértek, stb.).

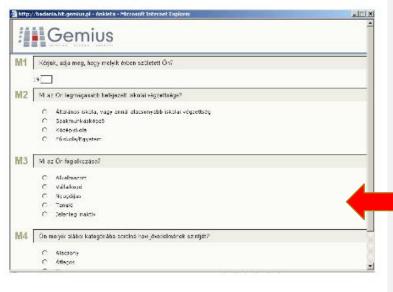

Click here if you do not want to sign up to our newsletter

- Az interakciót megszakítják egy felugró ablakkal.
- A kívánt tartalom helyett egy teljesen másik oldal jelenik meg.

Kérdőív megjelenése a kívánt tartalom helyett

FORRÁSOK, OLVASMÁNYOK

- http://blog.webshark.hu/2018/06/07/sotet-megoldasokwebdesignban/
- https://www.gu.se/english/research/publication/?publicationId=177148
- https://www.interactiondesign.org/literature/article/the-dark-side-of-ux
- https://techcrunch.com/2018/07/01/wtf-is-darkpattern-design/
- https://blog.kylegawley.com/dark-patterns-the-art-of-online-deception/

